

Az ELTE TTK Fizika Doktori Iskola Működési Szabályzata

(Minden e dokumentumban nem szabályozott kérdésben az ELTE, illetve a TTK Doktori Szabályzata az irányadó.)

1.§

A Fizika Doktori Iskola

1. A doktori iskola neve: Fizika Doktori Iskola
2. A doktori iskola székhelye: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A
3. A Fizika Doktori Iskola az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) által akkreditált, szervezett, illetve egyéni képzés keretében doktori (PhD) tudományos fokozat megszerzésére készít fel. A képzés célja a fizika, csillagászat és a fizika tanítása területén a felsőoktatási és tudományos kutatói utánpótlás folyamatos biztosítása. A képzésben résztvevő doktorandusz a fizika és a csillagászat vezető oktatóinak és kutatóinak (külföldieket is beleértve) közreműködésével készül fel doktori disszertációjának elkészítésére és megvédésére. A Fizika Doktori Iskola tisztagokból, témavezetőkől, oktatókból, meghívott tanárokból és a doktori iskola hallgatóiból (doktoranduszaiból) álló intézmény.
4. A Fizika Doktori Iskolához – a Természettudományi Doktori Tanács (TDT) által jóváhagyott – öt doktori program tartozik:
  - Anyagtudomány és szilárdtestfizika program
  - Részecskefizika és atommagfizika program
  - Statisztikus fizika, biológiai fizika és kvantumrendszerek fizikája program
  - Fizika tanítása program
  - Csillagászat és űrfizika program

2. §

A Fizika Doktori Iskola Vezetője

1. A doktori iskola vezetőjével kapcsolatos előírásokat az Egyetemi Doktori Szabályzat tartalmazza.
2. A doktori iskola vezetőjének a TDT vezetőjéhez bejelentett távolléte esetére a Doktori Iskola Tanácsa aláírási joggal is felruházott állandó helyettest választ.

3. §

A Fizika Doktori Iskola programjai

1. A Fizika Doktori Iskola doktori programjaiban folyó képzést a doktori program vezetője irányítja.
2. A programvezető tevékenységét a doktori iskola tanácsának támogatásával és azzal együttműködve végzi.

3. A programvezető meghatározza a programban meghirdethető kutatási témákat, oktatási foglalkozásokat, és előterjeszti a témavezetők akkreditációját a Fizika Doktori Iskola Tanácsának.
4. A doktori programban résztvevő doktoranduszok szakmai munkáját a témavezető irányítja.
5. A témavezető és a programvezető félévenként jóváhagyja a doktorandusz által felveendő tárgyakat.

4. § A Fizika Doktori Iskola Tanácsa

1. A Fizika Doktori Iskola Tanácsának elnöke az iskola vezetője.
2. A Tanács szavazati joggal rendelkező tagjai az elnök, a programvezetők, a törzstagok által választott, az öt programot képviselő 8 fő, a doktoranduszok képviselőjeként 1 fő, valamint tanácskozási joggal azok a Természettudományi Doktori Tanács képviselői, akik nem tagjai a Fizika Doktori Tanácsnak.
  - A Tanács tagjait a vezető javaslatára a TDT/EDT bízza meg és menti fel. Felmentésre akkor kerül sor, ha a tanácstag huzamosabb ideig nem tudja ellátni feladatát.
  - A Tanács rendszeresen – legalább negyedévenként – ülészik. A Doktori Tanács döntéseiről a tagok írásbeli tájékoztatást kapnak.
3. A Tanács feladata az iskola szakmai irányítása, a képzés színvonalának biztosítása és ellenőrzése.
  - A Tanács összeállítja a doktori felvételi bizottságokat és megszervezi a felvételi beszélgetéseket. A jelentkezők egyetemi (és szakmai) teljesítménye, valamint felvételi szereplése alapján megállapítja a jelöltek erőssorrendjét és ez alapján javaslatot tesz a TDT-nek az ösztöndíjas, illetve önköltséges hallgatók felvételére.
  - A felvételi bizottságok vezetői a programvezetők, tagjai általában a Tanács tagjai és az illetékes oktatási egységek vezetői.
  - A Tanács félévenként jóváhagyja a meghirdetendő doktori kurzusok témáit és előadóit. Új, tudományos fokozattal rendelkező előadót (témavezetőt) az iskola tanácsa benyújtott tudományos életrajz és publikációs jegyzék alapján akkreditálhat.
  - A Tanács időről időre áttekinti a komplex vizsga tárgyainak listáját, valamint az elismert folyóiratok listáját és javaslatot tesz a TDT-nek ezek módosítására.
  - A Tanács a programvezetők előterjesztése alapján értékeli a doktoranduszok kutatási előrehaladásának ellenőrzésére szolgáló félévenkénti beszámolókat. Ezekben a jelölt néhány oldalon összefoglalja kutatási tevékenységét (irodalom feldolgozása, konferencia-részvétel, elvégzett vizsgálatok, azok eredményeinek rövid összefoglalása, a publikáció irányába tett lépések, publikációk stb.) és a következő félévre vonatkozó terveit. A témavezető a beszámoló ismeretében javasolja a kutatási kreditet, s a beszámoló ezután felkerül egy nyilvános honlapra.
  - A Tanács a programvezető javaslata alapján dönt a doktorandusz téma-, illetve témavezető változtatása ügyében.
  - A Tanács megtárgyalja a külföldi részképzés során teljesített kurzusok elismerésére vonatkozó hallgatói kérelmeket és dönt a beszámítható kreditpontok számáról.

- A Tanács megtárgyalja és javaslatot tesz a TDT-nek a komplex vizsga tárgyaira, valamint a komplex vizsga és védési bizottságok személyi összetételére, továbbá javaslatot tesz a nyilvános vitára meghívandó szakemberekre.
  - A Tanács meghatározza a tudományterület műveléséhez szükséges, illetve elismerhető idegen nyelveket.
4. A Tanács javaslatot tesz a TDT-nek a képzés során esetleg felszabaduló ösztöndíjak odaítélésének kérdésében.
  5. A Tanács dönt a doktori iskola számára a doktori képzésre rendelkezésre bocsátott pénzeszközök felosztásáról és nyilvántartást vezet annak felhasználásáról.

5. § A doktori képzés

1. A doktori képzés szabályait, beleértve a jelentkezésre, a felvételre, a hallgatói jogviszonyra, a témaváltoztatásra, a tanulmányi idő megszakítására, a külföldi részképzésre, a képzési tervre, a tanulmányi tervre, a beiratkozásra vonatkozó előírásokat az Egyetemi Doktori Szabályzat, valamint a Természettudományi Kar Doktori Szabályzata tartalmazza.

6. § Az egyéni felkészülés után komplex vizsgára jelentkezők habitusvizsgálata

1. A képzési és kutatási szakaszban való részvétel nélkül (továbbiakban egyéni doktori felkészülés) komplex vizsgára jelentkezők vizsgára bocsátását a doktori iskola tanácsa javaslatára a TDT engedélyezheti.
2. A jelentkezéskor beadott dokumentumok alapján a doktori iskola vezetője javasolhatja a TDT-nek a kérvény további vizsgálat nélküli elutasítását vagy javaslatot tehet a habitusvizsgálat elvégzésére.
3. Ha a TDT engedélyezi a habitusvizsgálatot, akkor a doktori programvezető által összeállított és elnökölt, legalább háromtagú bizottságban szakmai vitát kell lefolytatni. A bizottság összehívásáról a programvezető gondoskodik. A vitáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amely tartalmazza a bizottság véleményét a jelentkező szakmai teljesítményéről.
4. A vita után a doktori iskola vezetője a pályázó habitusának vizsgálatát kezdeményezi úgy, hogy a doktori iskola törzstagjai közül kér fel egy általa alkalmasnak ítélt személyt a vizsgálat elvégzésére. A habitusvizsgálatnak ki kell térnie a jelentkező indokaira, különös tekintettel a jelentkező publikációs tevékenységére, idegen nyelv ismeretére és szakmai pályafutására. A vizsgálat során figyelembe kell venni a korábban lefolytatott szakmai vita eredményét is. A habitusvizsgálatra kijelölt tag javaslatát a doktori iskola vezetőjének teszi meg, aki ezt a doktori iskola tanácsa elé terjeszti. A komplex vizsgára bocsátás engedélyezésével kapcsolatban a doktori iskola tanácsa a doktori iskola vezetőjének előterjesztése alapján dönt. A döntés eredményét javaslatként a doktori iskola vezetője a TDT elé terjeszti.
5. Figyelembe véve, hogy az egyéni felkészülés utáni bekapcsolódás rendkívüli esetet jelent, az engedélyezés szakmai követelményei meghaladják a képzésben végig részt

vett jelentkezőkkel szemben támasztott követelményeket. Egyéni felkészülés alapján a legalább 5 évvel a diploma megszerzése után lehet jelentkezni.

7. §

A kreditek megszerzésének rendje a Fizika Doktori Iskolában

1. A doktori iskolában a PhD fokozat megszerzéséhez szükséges követelmények teljesítését felsőoktatási tanulmányi pontokban (kreditekben) kell mérni.
2. A kreditek azon – a hazai és nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével kialakított, becslés alapján megállapított – összes hallgatói tanulmányi munkaidőn alapulnak, amely egy átlagos képességű hallgatótól a tanulmányok teljesítése érdekében elvárható.
3. A hallgatói tanulmányi munkaórák abban az esetben eredményezhetnek kreditet, ha a követelmények teljesítéséről a hallgató sikeresen számot adott, azaz az intézményi szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelt. A kredit értéke nem függhet a megfelelés fokozatától.
4. A kreditek megszerzésénél az alábbi szabályokat kell figyelembe venni:
  - a doktori képzés ideje 8 szemeszter (48 hónap),
  - a doktori képzés két lépcsőben valósul meg: (i) az első egy 4 féléven keresztül tartó „képzési és kutatási szakasz”, (ii) a második egy szintén 4 féléves „kutatási és disszertációs szakasz”. A doktorandusznak a komplex vizsgát követő három éven belül doktori értekezést kell benyújtania,
  - a hallgató legfeljebb két félévet lehet „passzív státuszban” a képzés mindkét szakaszában,
  - az egy szemeszterre ajánlott megszerzendő kreditszám 30,
  - a doktori képzés során kötelezően megszerzendő kreditmennyiség 240,
5. A doktori képzésben különböző tevékenységi formák révén szerezhető kredit: képzésben való részvétellel, kutatómunkával és oktatással. Ezen kívül ún. „szabad kredit” adható publikációs, illetve a kutatási témához kapcsolódó egyéb érdemi tevékenységért. Az ún. „végső beszámolóí” kredit azoknak a doktoranduszoknak adható, akik a fokozatszerzéshez szükséges publikációs követelménynek eleget tettek.
6. A hallgatónak
  - a képzési és kutatási szakaszban a megszerzendő kredit félévenként legalább 20, aminek legalább egy tárgy eredményes elvégzését kell magába foglalni,
  - a kutatási és disszertációs szakaszban félévenként legalább 15 kreditet kell teljesíteni,
  - a minimális kreditek hiányában ösztöndíjasból önköltséges státuszba sorolja át a hallgatót az FDI Tanácsa, amit a TDT hagy jóvá,
  - az első négy aktív félévben legalább 108 kreditet kell elvégezni, ennek hiányában a hallgató elveszti jogviszonyát,
  - a kötelező 240 kreditet 4 év alatt kell megszerezni.
7. Képzési (tanulmányi) kredit adható részvételért az iskolarendszerű tanulásban. A képzési kreditet úgy állapítjuk meg, hogy egy félévben egy kontaktóra hallgatásával és vizsgával 3 kredit szerezhető. A Fizika tanítása programban meghirdetett 2 órás tárgyak kreditértéke (vizsgával) 5 kredit. A kurzusok teljesítését a tárgy előadója ötfokozatú skálán (1-2-3-4-5) értékeli és a NEPTUN Rendszerben igazolja. Ezek alapján 48, a tanári programban 80 képzési kredit megszerzését követeljük meg az első négy aktív félévben (8, ill. 16 kétórás, féléves kurzus, vizsgával). A képzési kreditekből legfeljebb 6+6 kiváltható oktatási és „szabad kreditekkel”, amelynek módja a további pontokban van szabályozva.

8. Kutatási kredit kutatómunkával szerezhető. A kutatómunkával eltöltött időt a témavezető javaslata alapján a programvezető igazolja. A kutatási terv teljesítése esetén a hozzárendelt kreditpontot a hallgató teljesítménye alapján, a maximális értéken belül a témavezető javaslatára a programvezető hagyja jóvá.
9. Eredményes kutatómunkával az 1-4. félévekben legfeljebb 18 kredit szerezhető félévenként. A Fizika tanítása programban az első félévben legfeljebb 4, a 2-4. félévben legfeljebb 16 kredit. Az 5-8. félévekben a kutatási kreditek száma legfeljebb 30 félévenként. A maximális kutatási kredit akkor adható meg, ha a hallgató kifogástalan kutatási munkát végez és a témavezető által elvárt mértékben részt vesz a szakszemináriumokon.
10. Az oktatási és a „szabad kredit” mértékét, a hallgató kérésére a témavezető javaslata alapján a programvezető határozza meg. A doktori iskola ösztönzi a doktoranduszokat tudományos ismeretterjesztő közlemények megjelentetésére. Minden egyes tudományos ismeretterjesztő cikkért 6 „szabad kredit” adható. Egy közleményt egy doktorandusz számolhat el 6 kreditért vagy legfeljebb két doktorandusz 3-3 kreditért. Az ilyen cikkekért kapott kreditekkel legfeljebb 6 képzési kredit kiváltható. A publikálás során elfogadható folyóiratok listáját az illetékes programvezető határozza meg.
A kutatási és disszertációs szakaszban adható „végső beszámoló kredit”, amennyiben a jelölt a Minőségbiztosítási Tervben megfogalmazott publikációs követelményeknek eleget tett, és ő maga kéri, hogy előrehozottan beadhassa értekezését és védhessen. A végső beszámoló kredit mennyisége:
  - a 6. félév végén legfeljebb 60,
  - a 7. félév végén legfeljebb 30 kredit.Ennek megadásáról a témavezetővel és a programvezetővel egyetértésben az FDI Tanácsa dönt, s terjeszti a TDT elé.
11. A Fizika Doktori Iskola főleg képzési és kutatási kredit megszerzésének lehetőségét támogatja. A megszerzhető oktatási kreditek száma félévenként legfeljebb 4. Az oktatásért kapott kreditekkel kiváltható a képzési kreditek egy része, legfeljebb 6 kredit erejéig.
12. A doktorandusz áthallgatással más doktori programban vagy iskolában is szerezhet tanulmányi krediteket. Az áthallgatást a programvezetővel előzetesen engedélyeztetni kell. A doktori oktatási programon kívüli áthallgatással, részképzéssel és előzetes teljesítmény beszámításával szerezhető képzési kreditek száma összesen nem lehet több, mint a megszerzendő képzési kreditek fele. A részképzéssel és/vagy áthallgatással megszerzett kreditek kreditátvitelének mértékéről a doktori iskola tanácsa dönt. Részképzés esetén a kutatási kreditpontokat beszámoló alapján, a képzési kreditpontokat a fogadó intézményben kiállított írásos dokumentum alapján ismerjük el. Egyenértékűsítés esetén a két ismeretanyagot egyenértékűnek kell tekinteni, ha az ismeretanyagok közötti egyezés legalább 75 %-os.
13. Kivételes esetben a doktori fokozat megszerzése egyéni képzési formában is lehetséges.

8. § A komplex vizsga

1. A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három, legfeljebb négy tagból áll, a tagok közül legalább egy nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az ELTÉ-vel. A bizottság elnöke az Egyetem

- egyetemi tanára, professor emeritusa vagy habilitált egyetemi docense lehet, tagjai csak tudományos fokozattal rendelkező személyek lehetnek. A vizsgabizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.
2. A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos tevékenységének haladásáról ad számot („disszertációs rész”).
  3. A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó egy fő tárgyból és két melléktárgyból tesz vizsgát. A komplex vizsga második részében a vizsgázó előadás formájában ad számot kutatásairól.
  4. A komplex vizsga “disszertációs” részének szempontjai:
    - A hallgató fogalmazza meg azokat a kutatási területeket és nyitott kérdéseket, ahol eredményeket ért el és kíván elérni. Adjon a terület jelenlegi helyzetére vonatkozó összefoglalót.
    - Röviden foglalja össze az eddigi eredményeit és az ezek alátámasztására szóló publikációinak a tartalmát.
    - Előzetesen adja be a bizottságnak azon folyóirat/konferencia cikkek másolatait, amit eddig publikálásra elküldött (elfogadott és bírálati folyamat alatt lévők).
    - Adja meg a következő két évre vonatkozó kutatási- és publikációs tervét.
  5. A témavezetőnek lehetőséget kell biztosítani, hogy a vizsgára való jelentkezéskor előzetesen írásban értékelje a vizsgázót.
  6. A komplex vizsgára bocsátás feltételei:
    - Legalább 108 kredit, amiből legalább 48 képzési kredit (kivétel a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő Jelölt, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre). A képzési kreditekből 12 kiváltható oktatási és „szabad” kreditekkel a 7. §-ban leírtak szerint.
    - Az első 4 félévre vonatkozó rövid beszámoló előzetes leadása. A négy beszámoló teljes hossza maximum 15 oldal lehet.
  7. A vizsgabizottság zárt ülésen külön-külön értékeli a vizsga elméleti és disszertációs részét. A komplex vizsgáról szöveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A bizottság az elméleti rész tárgyainak vizsgáit négyfokozatú skálán értékeli. A fő tárgyat kétszeres súllyal véve átlagot képez, s ezt a Kar szabályai szerint átváltja a hagyományos („summa cum laude” stb.) minősítésre. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni. Sikertelen vizsga esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból. A komplex vizsga értékelése része a doktori fokozat minősítésének a Kar szabályai szerint.
  8. A témavezető meghívottként (de nem szavazati jogú tagként) jelen lehet a komplex vizsgán (esetleges távollétében a doktorandusz tevékenységéről írásbeli összefoglalót nyújtson be a bizottságnak a vizsgát megelőzően). A témavezető a zárt ülésen nem vehet részt.
  9. A komplex vizsga elméleti részére történő jelentkezéskor a hallgató a témavezető jóváhagyásával kiválasztja a vizsgatárgyakat, a doktori iskola Tanácsa pedig a vizsgáztatókat, és a TDT hagyja ezeket jóvá.

9. § Minőségbiztosítás

1. A minőségbiztosítás egyetemi szintű szabályait az Egyetemi Doktori Szabályzat tartalmazza.
2. A minőségbiztosítás belső eszközeiként az alábbiakat kívánjuk alkalmazni:
  - a) a hallgatók rendszeres beszámolóit és azok megvitatása, értékelése,
  - b) amennyiben a programvezető a témavezetővel egyetértésben kezdeményezi, az elkészült értekezésről – a benyújtás előtt – munkahelyi vitát lehet tartani,
  - c) a hallgatók tanulmányaik során legalább két alkalommal tartanak nyilvános előadást vagy mutassanak be posztert szakmailag elismert társaságokban vagy rendezvényeken.
3. A Fizika Doktori Iskola részletes Minőségbiztosítási Terve jelen Szabályzat függelékében található.

10. § Az idegen nyelv ismerete

1. A doktori iskolába jelentkezőnek rendelkeznie kell a tudományterület műveléséhez szükséges legalább középfokú (az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeret B2 szintjének megfelelő), komplex (szóbeli és írásbeli készséget is igazoló, korábban „C” típusú) angol nyelvismerettel, aminek meglétét a felvételi eljárás (előzetes doktori képzés nélkül komplex vizsgára jelentkező esetén a habitusvizsgálat és a komplex vizsga) során a doktori iskola ellenőrzi.
2. A doktori iskola felvételi eljárása során a tudományterület műveléséhez szükséges angol nyelv ismeretének igazolása történhet:
  - államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex ("C" típusú) nyelvvizsga-bizonyítvánnyal, vagy
  - a 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 14. §-a szerinti, legalább középfokú (B2), komplex ("C" típusú) nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű dokumentummal (pl. angol nyelven folytatott és befejezett tanulmányokat igazoló, államilag elismert, külföldi köznevelési vagy szakképző intézményben szerzett érettségi bizonyítvánnyal, illetve államilag elismert, külföldi felsőoktatási intézményben szerzett oklevéllel), vagy
  - a felvételi vizsga (előzetes doktori képzés nélkül komplex vizsgára jelentkező esetén habitusvizsgálat és komplex vizsga) angol nyelvű teljesítésével.
3. Amennyiben a felvételiző jelölt a tudományterület műveléséhez szükséges angol nyelv ismeretét nem államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex ("C" típusú) nyelvvizsga-bizonyítvánnyal vagy a 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 14. §-a szerinti, azzal egyenértékű dokumentummal igazolja, abban az esetben az államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex ("C" típusú) nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzését vagy az azzal egyenértékű dokumentum meglétét a doktori eljárásra való jelentkezésig igazolnia kell. Ennek hiányában a doktori eljárás nem indítható meg és a doktori fokozat nem szerezhető meg.
4. Ha a doktorandusz a doktori iskola angol nyelvű képzésére nyert felvételt és valamennyi tanulmányi, illetve vizsgakövetelményét az angol nyelvű doktori képzés keretében

teljesítette, akkor angol nyelvű doktori eljárásra jelentkezése esetén a (3) bekezdés előírásait nem kell alkalmazni.

5. A (3) és (4) bekezdések szerinti nyelvtudási követelmény vonatkozik a folyamatban levő doktori eljárásokra, a régi típusú (3 éves) és az új típusú (4 éves) doktori képzésekre is.
6. Aki a Fizika Doktori Iskolában szeretné honosítani a külföldön szerzett doktori fokozatát és nem teljesíti a (3) bekezdésben előírt követelményeket, az a doktori iskola tagjai előtt tartott angol nyelvű szakmai előadással bizonyíthatja angol nyelvtudását.

11. §

A Fizika Doktori Iskola gazdálkodása

1. A Doktori Iskola költségvetését a Tanács gazdálkodásért felelős tagja előterjesztésében a Tanács hagyja jóvá.
2. A Doktori Iskola bevételei az ösztöndíjasok után folyósított állami normatívának a kari költségvetés szerint előirányzott összegéből, a költségtérítéses hallgatók által befizetett, az egyetem, illetve a kar elvonásai után fennmaradó összegből és egyéb (pl. pályázati) bevételekből állnak.
3. A Doktori Iskola kiadásait – a bevétel felosztását a programok között – a Tanács gazdálkodásért felelős tagja javaslatára a Tanács hagyja jóvá.
4. A költségvetés biztosította keretből az iskolavezető – a Tanács jóváhagyásával – előre nem látható kiadásokra tartalékot képezhet.
5. A pénzeszközök utalványozásának jogát a Kar Dékánhelyettese gyakorolja. Tartós távolléte esetén ezen jogot a Kar Dékánja gyakorolja.
6. A Doktori Iskola költségvetésének szabályszerű végrehajtását a Tanács elnöke ellenőrzi.
7. A Doktori Iskola bevételeiből közösen beszerzett eszközök, műszerek használatának szabályait, a működési költségek fedezésének módját a Tanács dolgozza ki.

12. §

A Fizika Doktori Iskola adminisztrációja

1. A Fizika Doktori Iskola adminisztrációját az iskolavezető irányítja.
2. Az adminisztráció feladatai:
  - a) a Doktori Iskola oktatási programjainak szemeszterenkénti tanrendjét az iskolavezető jóváhagyásával összeállítja és közzéteszi,
  - b) részt vesz a különböző jelentések, statisztikák, pályázatok stb. elkészítésében.
3. A Doktori Iskola adminisztratív feladatait – az iskolavezető munkájának technikai segítségét – ügyintézők végzik. Kijelölésük a Fizikai Intézet igazgatójának feladata, a Fizika Doktori Iskola vezetőjével egyetértésben.
4. Az ügyintézők
  - a) adminisztratív segítséget nyújtanak az iskola vezetőjének,
  - b) nyilvántartják a Doktori Iskola pénzeszközeinek felhasználását,
  - c) iktatják a Doktori Iskola hivatalos iratait.
5. A felvételi jelentkezési anyagokat a felvételi kiírásban rögzített időtartam alatt a kar Doktori, Habilitációs és Nemzetközi Ügyek Csoportja (Doktori Csoport) veszi át, majd továbbítja azokat az NEPTUN-beli adatok rögzítéséhez szükséges másolat készítése

után a doktori iskolának a felvételi vizsgák megszervezéséhez és a hallgatók kiértékeléséhez. A felvételi vizsga helyéről és időpontjáról annak kitűzésekor a Doktori Csoportot is értesíteni kell.

6. A hallgatók beiratkozása és féléves regisztrációinak intézése, halasztó és regisztrált hallgatók személyi iratgyűjtőjének megőrzése a Doktori Csoportnál történik. A doktorandusz hallgatók kérelmeit hatáskörtől függetlenül (elbírálásra vagy elbírálás után nyilvántartásba vételre) a Doktori Csoporthoz kell továbbítani.
7. A doktorandusz hallgatók befizetéseiket NEPTUN rendszerben kell megtegyék, vagy igényelt átutalásos számla ellenében átutalással.
8. Hallgatók részére ösztöndíj kifizetések a NEPTUN rendszeren keresztül történhetnek, melyhez a HKR által szükségesként előírt dokumentumokat a Doktori Csoporthoz kell leadni az adott félév első ösztöndíj folyósítási időpontja előtt legalább két héttel.

Záró rendelkezés

A Fizika Doktori Iskola jelen szabályzatát a Tanács megvitatta és fenti formájában 2026. január 14-i ülésén elfogadta. Az EDT 2026.03.02-i ülésén hozott döntése napján lép hatályba.

Függelék

ELTE Fizika Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terve

Az ELTE Fizika Doktori Iskola minőségbiztosítási terve az Eötvös Loránd Tudományegyetem Doktori Szabályzatában (EDSz), annak a Természettudományi Karra vonatkozó különös részében valamint a doktori iskola Működési Szabályzatában megfogalmazott alapelvekre és szabályokra épül. A doktori iskola működését a Természettudományi Doktori Tanács (TDT) és az Egyetemi Doktori Tanács (EDT) felügyeli.

A doktori iskola a minőségbiztosítási tervben meghatározott szempontokat követve biztosítja a doktori képzés és a doktori fokozatszerzési eljárás magas színvonalát annak minden szakaszában (felvételi, doktori tanulmányok, fokozatszerzés).

A Minőségbiztosítási Terv egyaránt tartalmazza a doktori képzésben résztvevő hallgatók és oktatókkal szemben támasztott követelmények folyamatos biztosításának, ellenőrzésének rendjét és intézményeit.

Felvételi

A doktori iskolában meghirdetésre kerülő témakiírásokat a doktori iskola tanácsa (DIT) összegyűjti és a közzéteszi. A DIT gondoskodik arról, hogy a témakiírások kövessék a szakterületi tudományos fejlődést.

A doktori képzésre jelentkezőkkel a DIT által megbízott, legalább háromtagú bizottság folytat – szükség esetén doktori programonként – felvételi beszélgetést. A felvételi bizottság megvizsgálja a jelentkezők szakmai felkészültségét, nyelvtudását, korábbi tudományos munkáját, diplomáját, egyetemi tanulmányaik során mutatott teljesítményüket és kutatási tervük megvalósíthatóságát. Ezáltal biztosított, hogy a doktori képzésre azok a jelentkezők nyernek felvételt, akik már rendelkeznek a képzés megkezdéséhez szükséges előismeretekkel. A felvételre a DIT tesz javaslatot a TDT-nek.

Törzstagok, témavezetők és oktatók

A doktori iskola törzstagjai, témavezetői és oktatói tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket a DIT javaslata alapján a TDT alkalmasnak tart a doktori iskola működésében való részvételre, akik a doktori iskola tudományágában, illetve kutatási területén folyamatos magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

A doktoranduszok szakmai munkáját a témavezető irányítja. A témavezető a kötelező és a választható tanulmányi kötelezettségek tekintetében ellátja a doktoranduszt a szükséges szakmai ismeretekkel, illetve irányítja annak – a folyamatosan aktualizált kutatási terv alapján végzett – kutatómunkáját.

A doktori képzés kreditrendszerű tanulmányi rendje

A Doktori Szabályzatban rögzített kreditrendszerű tanulmányi rend ellenőrizhető keretrendszerbe foglalja a képzés során teljesítendő követelményeket, folyamatos tanulmányi- és kutatómunkára ösztönözve a doktoranduszokat. Az előírt kreditkritériumokat nem teljesítő hallgatók a képzésből kizárhatók, költségtérítéses képzésbe átsorolhatók.

Kurzusok

A DIT minden tanévben felülvizsgálja a meghirdetésre kerülő kurzusok listáját és felkéri az oktatókat a tárgyak tematikáinak aktualizálására, megvitatja és jóváhagyja az új kurzusok tematikáit és szükség esetén azok módosítását kéri.

A doktoranduszoknak lehetőségük van a doktori iskolán kívül meghirdetett kurzusok felvételére is. Ezek befogadásáról, igazolt teljesítésekor kreditértékéről a DIT dönt.

Külföldi tanulmányút

A doktori iskola és a Kar közös célja, hogy támogassa a doktoranduszok külföldi részképzését. A külföldi tanulmányút és kutatómunka színvonalának biztosítása érdekében a doktoranduszoknak előzetesen részletes tanulmányi és kutatási tervet kell benyújtaniuk és a doktori iskola tanácsának jóváhagyását kell kérniük. A külföldi tanulmányút során teljesített tanulmányok és kutatómunka kreditként történő beszámíthatóságáról a DIT teljesítményigazolás alapján dönt.

A hallgatók rendszeres beszámoltatása

- a) A hallgatók rendszeres beszámolóit és azok megvitatása, értékelése.
- b) Amennyiben a programvezető a témavezetővel egyetértésben kezdeményezi, az elkészült értekezésről – a benyújtás előtt – munkahelyi vitát lehet tartani.
- c) A hallgatók tanulmányaik során legalább két alkalommal tartanak nyilvános előadást vagy mutassanak be posztert szakmailag elismert társaságokban vagy rendezvényeken.

Publikációs követelmények

A disszertáció benyújtásának feltétele, hogy a doktorandusz már értekezésének elkészülte előtt rendelkezzen az önálló tudományos munkásságát igazoló, a szakma által rangosnak tartott, lektorált, referált tudományos folyóiratban vagy kötetben megjelent, vagy közlésre elfogadott kettő vagy több közleménnyel, amelyek az értekezés témakörében készültek. A félévek során teljesített kutatási tevékenység ellenőrzése érdekében a doktori iskola folyamatosan nyilvántartja a doktoranduszok publikációit.

Fokozatszerzés követelményei

A fokozatszerzési eljárás részletes követelményeit az EDSz és annak kari különös része tartalmazza.

A DIT a doktori fokozatszerzési eljárás elindítására benyújtott kérelmeket részletesen megvitatja. A jelölt témavezetőjének írásos nyilatkozatot kell tennie, hogy javasolja az eljárás elindítását, ill. a disszertáció benyújtását.

A DIT a komplex vizsga tárgyak tematikáit rendszeresen felülvizsgálja és szükség esetén módosítja azokat. A doktoranduszok disszertációjáról két opponens készít bírálatot, akik közül legalább az egyik külsős. A védés nyilvános, a védés előtt a doktori disszertáció és a disszertáció tézisei a Kar honlapján megtekinthetők.

Éves beszámoló készítése

A doktori iskola évente felülvizsgálja működését és addigi pénzügyi és oktatási, kutatási és egyéb tudományos tevékenységéről beszámolót készít az EDT számára. Az EDT a minőségbiztosítási szabályzat alapján elkészülő éves jelentés részeként értékelést készít a doktori iskola működésének minőségéről.